

M E E U W E N

Grote Mantelmeeuw

Voor de in dit verslag getekende figuren voor Grote Mantelmeeuw, Kleine Mantelmeeuw en Kokmeeuw werd alleen gebruik gemaakt van die kaarten van de Hondsbossche en noordwijk, waaruit duidelijk bleek dat er gepoogd was deze soorten te tellen of te schatten. Dat dit dikwijls geen eenvoudige zaak is, komt doordat de grotere meeuwen graag bij aanlandige wind gebruik maken van de opstijgende luchtstroom langs de buitenste duinenrij en dan vaak door de over zee turende waarnemers gemist of slechts geschat kunnen worden. Ook trekken de grotere meeuwen vaak over de duinen of zoeken achter de duinen een rustplaats. Soms gebeurt het dat hiermee jagers landinwaarts gelokt worden. Zo werd bij de vuilnishoop van Noordwijk tweemaal een Kleine Jager als verkeersslachtoffer gemeld. Kortom de doortrekfiguur geeft veel meer dan bij andere soorten een indruk van het werkelijke trekgebeuren bij deze soorten.

In de zomer worden maar weinig Grote Mantelmeeuwen langs de kust gezien, maar in september zijn de aantallen beduidend groter. Tijdens de paar stormdagen wordt deze soort niet zoveel gezien. In oktober zijn de aantallen zeer klein (geen stormen), maar in november zijn de Grote Mantelmeeuwen overal in behoorlijke aantallen te zien.

Kleine Mantelmeeuw

De doortrek van de Kleine Mantelmeeuw valt duidelijk vroeger dan de doorkomst van de meeste Grote Mantelmeeuwen. Opvallend dat ook in de maanden juli en augustus maar zeer weinig ex. van de subspecies "graelisii" worden gezien. Het zou zeer de moeite waard zijn om eens te onderzoeken in welke mate de Britse Kleine "antelmeeuw" nog broedvogel in ons land is. Het kon best eens zijn dat met name op de Waddeneilanden (Rottemerplaat bv.) een groot deel van de daar broedende vogels eerder tot "intermedius" dan tot "graelisii" gerekend moet worden.

Van de 4258 getelde Kleine Mantelmeeuwen werden slechts 80 ex. als behorende tot "graelisii" opgegeven.

In november wordt deze soort nog op 15 dagen waargenomen en in december nog op twee dagen (8 en 19 dec.)

Kokmeeuw

Bij deze soort is het vaak veel duidelijker dan bij de vorige soorten wanneer van gerichte trek dan wel van locale zwerfbewegingen sprake is. Kokmeeuwen vliegen op de trek vaak in keurige formaties die men soms gemakkelijk mist, omdat de vogels graag hoog vliegen. Het geringe aantal "terugvliegers" bij deze soort is opvallend. In begin juli en in de tweede helft van augustus worden veel juveniele vogels gezien. In augustus vormen ze op veel dagen zelfs de meerderheid. In september is 26 de beste dag met aan de Hbz. van 7 - 12 uur : 705 + 488 + 566 + 279 + 176. In oktober is 17 de beste dag met aan de Hbz. van 8 - 16 u : 768 + 483 + 151 + 184 + 266 + 237 + 96 + 57. In december komt de trek van de Kokmeeuw weer op gang onder invloed van vorst (zie verslag eerste helft van 1976)

Vorkstaartmeeuw

4 sept. Hondsbossche - 1 adult N

18 sept. IJmuiden - 1 juv. Z

Zwartkopmeeuw

9 juli Hondsbossche - 1 subadult N

25 sept. Scheveningen - 1 subad. t.p.

26 sept. Schier. - 1 adult W

5 oktober. Bloemendaal - 1 adult t.p.

9 oktober Noordwijk - 1 subadult Z

Katwijk - 1 subadult Z

(zeer waarschijnlijk hetzelfde ex.)

21 november Hondsbossche - 1 subad. N

14 november Vlieland - 1 ex. eerste k.j.W

4 dec. Noordwijk - 1 adult Z

Gedurende de winter 76 / 77 verbleef steeds een adult ex. in het Haagse verversingskanaal.

Grote Burgemeester

7 november Castricum - 1 ex. eerste k.j. N

25 november Hondsbossche - 1 ex. eerste k.j. ter plaatse

31 december IJmuiden - 1 juv. ex. t.p.

Dwergmeeuw

	Hollandse kust			Waddengebied			TOTAAL
	→ Z	→ N	t.p.	→ W	→ O	t.p.	
Juveniel	1617	317	23	55	1	-	2013
Subadult	53	9	1	-	-	-	63
Adult	8415	1988	223	1007	10	8	11651
TOTAAL	10444	2314	247	1062	11	8	14086

In bovenstaande tabel kan het totaal vermeld in de laatste regel hoger zijn dan de som van de daarboven aangegeven aantallen. Dit wordt veroorzaakt omdat niet alle waarnemers de indeling zoals boven aangegeven hebben genoteerd.

Ook voor deze soort was het najaar van 1976 een uitzonderlijk seizoen. Vergelijking met de totalen van 1974 en 1975 laat dat duidelijk zien : najaar 74 : 1420 ex. en najaar 1975 : 3158 ex. Ook in 1976 vallen de beste dagen weer in oktober en begin november. Langs de Vlaamse kust worden dan doorgaans nauwelijks meer Dwergmeeuwen gezien. Daar valt de piek steeds in september (med. G.Burggraeve).

Langs onze kust is 2 oktober de eerste dag met op verschillende posten uurtotalen van 10 tot 20 ex. In de weken hierna nemen de uurtotalen toe tot 20 - 40 en ontbreekt de Dwergmeeuw in vrijwel geem enkel uur meer. Uurtotalen van meer dan 100 ex. worden het eerst op 12 oktober genoteerd : Noordwijk 7-9u 132 + 122 Z. De grootste uurtotalen worden echter bereikt in de periode 20 - 24 oktober en wel aan de Hondsbossche : 20 okt. 13-15u 519 + 238 - 21 okt. 9-14u 209 + 147 + 374 + 225 + 137 - 22 okt. 7-9u 404 + 115. In november wordt de soort minder talrijk, al wordt 6 nov. ook nog een goede dag : Hbz. 8 $\frac{1}{2}$ -13 $\frac{1}{2}$ u : 826 ex. Z en 454 ex. N. De laatste grote groep wordt op 28 november bij Westkapelle waargenomen: 88 ex. Z. In dec. wordt de Dwergmeeuw nog op 8 dagen met in totaal 29 ex. waargenomen. Het aandeel juveniele vogels was in september het grootst (tot 50 %). Ook half oktober waren er weer veel juvenielen (tot 30 %). In november neemt het aantal juv. ex. snel af.

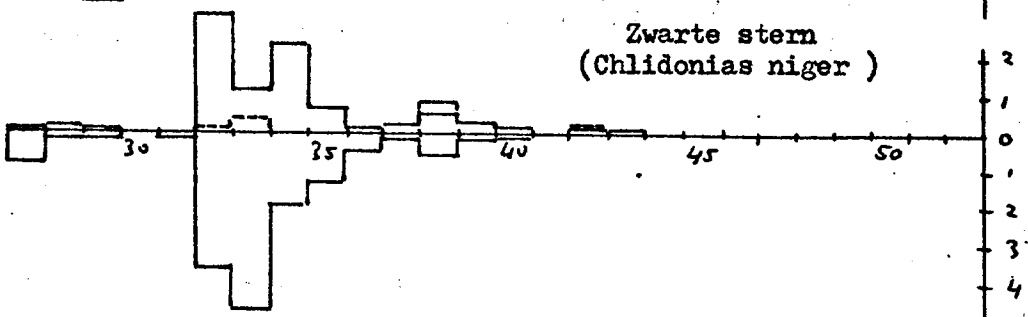
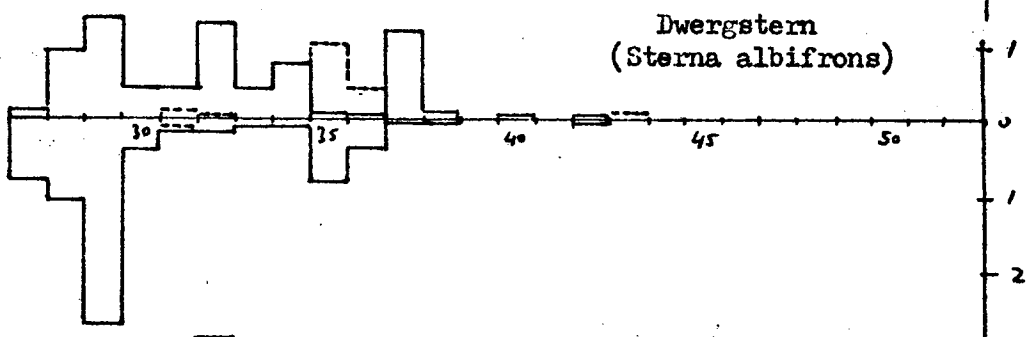
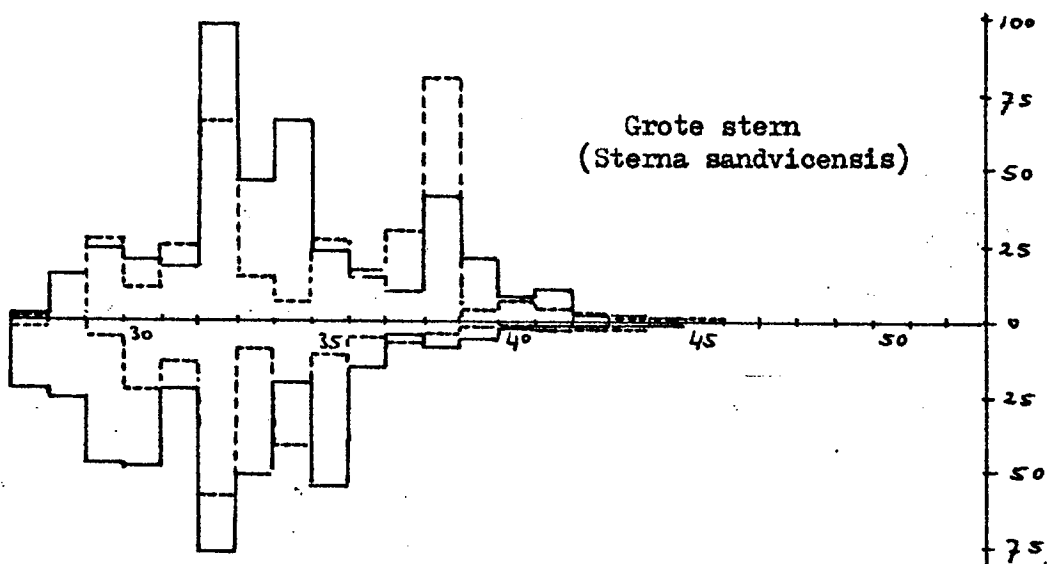
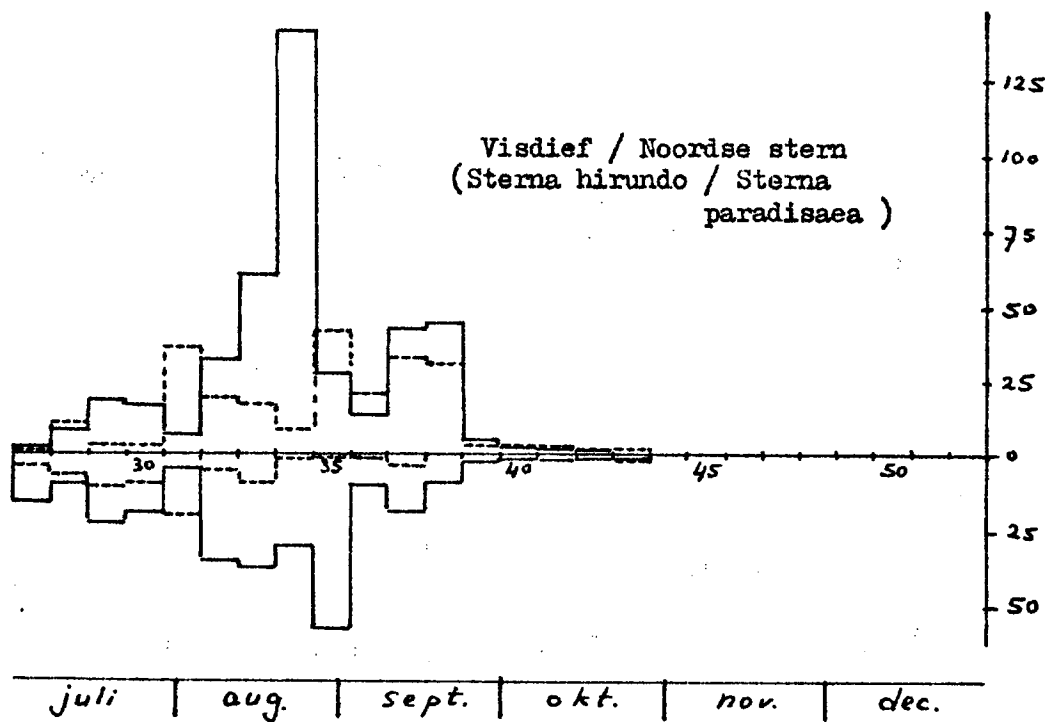
In het Waddengebied wordt de Dwergmeeuw in aug. slechts éénmaal gezien en in sept. slechts op 4 dagen. Pas op 16 okt. worden meer dan 10 ex. per uur geteld, waarbij het opvalt dat op Ameland beduidend grotere totalen worden vastgesteld dan op Schiermonnikoog. De beste dag voor het Waddengebied is 17 okt. met op Ameland 402 ex. in 2 uur. In nov. wordt de soort nog op 6 dagen gezien. Laatste waarneming : 27 nov. Vlieland. In alle perioden was het aandeel juveniele vogels veel kleiner dan in de vergelijkbare perioden langs de Hollandse kust.

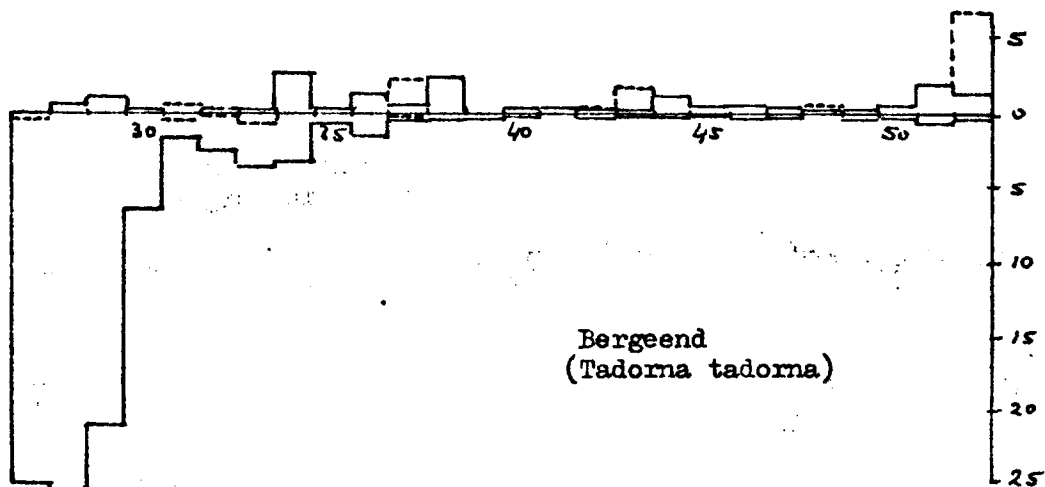
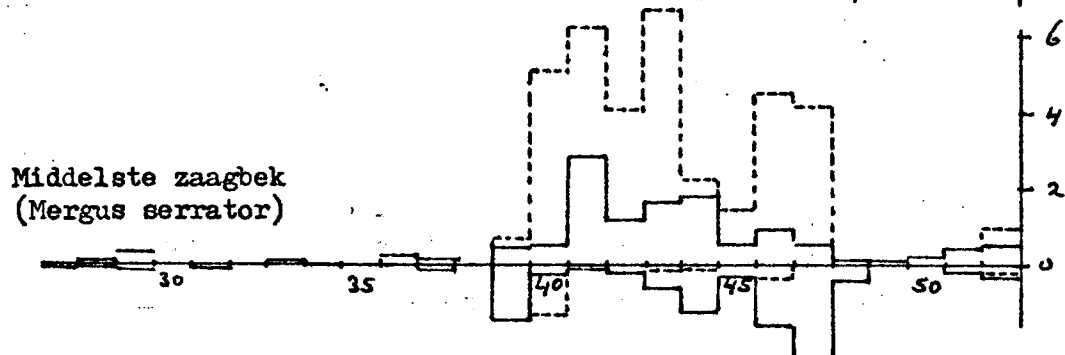
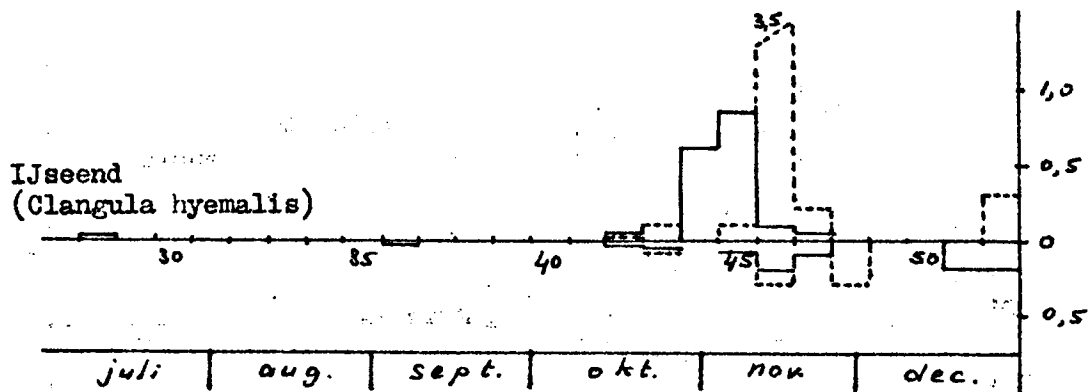
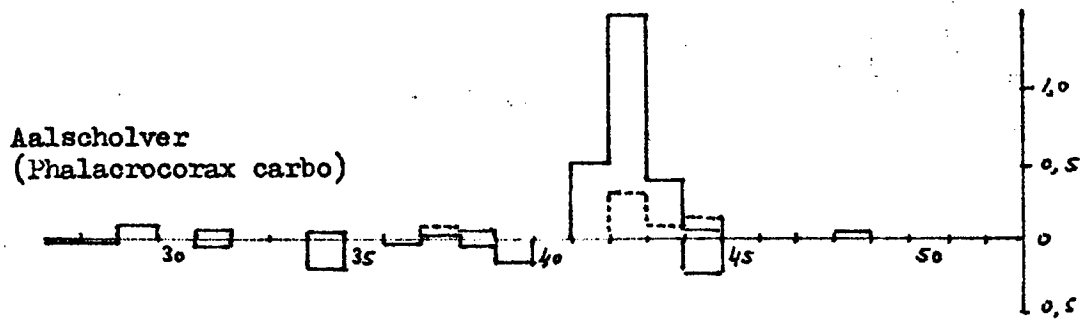
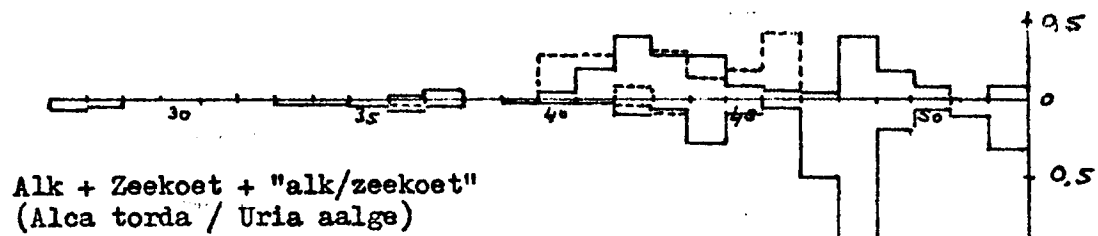
Drieteenmeeuw

	Hollandse kust			Waddengebied			TOTAAL
	→ Z	→ N	t.p.	→ W	→ O	t.p.	
Juveniel	283	165	27	22	6	-	503
Subadult	3	5	1	-	-	-	9
Adult	726	351	73	66	9	-	1225
TOTAAL	1167	5527	142	88	15	-	6939

Het voorkomen van Drieteenmeeuwen wordt in het najaar voor een belangrijk deel bepaald door het optreden van zware stormen (zie najaar 1975). Toch was 1976 een beter jaar dan 1975, ook als we de uitschieter op 24 november : meer dan 5000 in 7 uur aan de Hbz. niet mee tellen.

In juli werd deze soort op 3 dagen gezien en in augustus al op 13 dagen. In sept. brengen de eerder genoemde storingen van 3-4 en 10 september wat meer Drieteenmeeuwen voor de kust (max. 22 ex. in één uur op 10 sept. Hbz.). In de tweede helft van september ontbreekt de soort echter geheel.

Tijdens het rustige oktoberweer verschijnt deze soort op een flink aantal uren, maar meestal in zeer kleine aantallen (max. : 16 ex. in een uur op 16 okt. te Westkapelle). In de laatste decade van oktober worden hier en daar grotere aantallen geteld die in overeenkomstige uren op andere posten niet worden opgemerkt :

22 okt. 9-10u IJmuiden 178 Z en Hbz. slechts 1 ex. N

23 okt. 8-9 u Scheveningen 102 Z en Katwijk 128 Z , maar Hbz. 2 Z.

Ook op 5 nov. doet zich dit verschijnsel voor : 8-10u Noordwijk 89 + 21 Z en aande Hondsbossche slechts enkele ex.

De eerste zware noordwesterstorm veroorzaakt langs de Hbz. weer een enorme stroom Drieteenmeeuwen . De rest van het jaar voegt weinig meer aan het totaal toe. In dec. is 8 dec. de beste dag met bij Noordwijk 62 ex. Z in een uur.

In het Waddengebied wordt de Drieteenmeeuw maar zeer weinig gezien : augustus 3 dagen - sept. 1 dag -oktober 4 dagen - november 5 dagen en december 2 dagen.

De beste dag is 11 dec. met op Texel ruim 50 ex. in een uur.

Uurfrequentieverdeling voor de Drieteenmeeuw :

klasse -	0	1 - 5	6 - 10	11 - 25	26 - 50	51 - 100	100 +
Waddengebied	301	27	2	3	-	1	-
Hollandse kust	934	256	25	17	5	4	10

Uurfrequentieverdeling voor de Dwergmeeuw :

klasse	0	1	2 - 5	6 - 10	11-20	21 - 50	51-100	101-250	250 +
Waddengebied	262	15	24	13	11	6	2	-	1
Hollandse kust	756	130	99	57	74	67	39	20	9